

Valtuustoaloite 31.1.2022
Joensuun kaupunginvaltuusto

Matalan kynnyksen palvelukeskuksen perustaminen Joensuun kaupunkiin 18-29 – vuotiaille nuorille huumeidenkäyttäjille ja heidän läheisilleen sekä aukottoman hoitoket- jun varmistaminen hoitoon hakeutuneille

Uudet hyvinvointialueet aloittavat vuoden 2023 alusta. Aiemmin kuntien vastuulle kuulu-
neet sote- ja pelastuspalvelut siirtyvät niille. Pohjois-Karjalassa Siun sote on hoitanut hyvin-
vointialueelle kuuluvia asioita jo usean vuoden ajan. On todettu, että jatkossa sote -
palvelujen ja kuntien palveluiden on tehtävä vahvaa yhteistyötä, jotta hyvinvointipalvelut
toimivat aukottomasti. Eräs tällainen on ja tulee olemaan erilaisten ennalta ehkäisevien
toimien rinnalla päihdetyö.

Aloitteen tavoitteena Joensuun kaupungin sitoutuminen toimijaksi yhteistyöhankkeeseen
päihteitä, erityisesti huumeita käyttävien nuorten avun ja tuen vahvistamiseksi pitkän ajan
tavoitteilla.

Päihdetyössä tarvitaan monipuolista viranomaistyötä, jossa mm. kaupungin nuorisotoimi on
keskeinen toimija. Samoin oppilaitosten ja koulujen toiminta, kaupungin erilaiset tilaratkai-
sut, nuorten harrastus- ja toimintamahdollisuudet, työllistyminen, yhteistyö järjestöjen
kanssa ja järjestöavustukset ovat avainasemassa nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja
hyvinvoinnin takaamiseksi.

Taustaa

Nuorten auttamiseksi on valmisteltu puolentoista vuoden ajan hankeverkostoa, jossa on
koottu tietoa ja asiantuntijoiden näkemyksiä Joensuun alueelta erityisesti 18 - 29 –vuo-
tiaiden nuorten huumeiden käytön laajuudesta, haitoista, sen tuottamista ongelmista ja
siitä, miten palveluja voitaisiin kehittää. Verkostoon ovat osallistuneet edustajat mm. seu-
raavista toimijoista: Joensuun kaupungin erityisnuorisotyö, Joensuun seurakuntien erityis-
nuorisotyö Saapas, Rikosseuraamuslaitos (Joensuun yhdyskuntaseuraamustoimisto), Pie-
lisensuun srk:n diakoniatyö, Joensuun Seudun Nuorisoasuntoyhdistys ry (Josna), Siun sote,
SPR Savo-Karjalan piiri, Maakuntaliitto, Poliisitoimen Ankkuri, Helppi -yhteisö sekä useita
asialle omistautuneita yksityishenkilöitä.

Joensuun seudulla arvioidaan olevan n. 700 kovie huumeiden käyttäjää (Rikosseuraamus-
laitos, jatkossa Rise, 2021). Vinkissä (ainoa neulanvaihtopiste Joensuussa) käy vaihtamassa
neuloja n. sata nuorta, kaikista IV-huumeita käyttävistä nuorista ei ole tietoa. Risen palvelui-
ta käyttävät rikoksia tekevät yli 16-vuotiaat nuoret. Nuoret eivät kykene omatoimisesti hoi-
tamaan asiointeja esim. Kelassa, työllisyysviranomaisten kanssa jne. Useat näistä nuorista
päätyvät uudelleen vankilaan. Kulu yhteiskunnalle näistä nuorista on arviolta n. 226 €/vrk
vankilassa, avotolossa n. 162 €/vrk.

Asunnottomuus ja syrjäytyminen ovat lisääntyneet. Turvattomuus, rikokset, ennenaikaiset
kuolemat ja väkivalta nuorten keskuudessa ovat kasvaneet. Huumeita käyttävien nuorten

läheisten erityisesti vanhempien jaksaminen on ääri rajoilla ja heidän on vaikea saada toimivaa apua nuorille ja koko perheelle.

On huomattu, että huumeita käyttävien henkilöiden toimintakyky on päihteiden käytön ja muiden ongelmien takia heikkoa, jolloin heidän on vaikea sitoutua päihdehoitoon ja päihteiden käytön lopettamiseen. On todettu myös, että he eivät ole tahdosta riippumattoman hoidon piirissä. Verkoston keskusteluissa todettiin, että Joensuuhun (ja maakuntaan) tarvitaan palvelujen kehittämistä niin, että yhä vahvemmin tavoitetaan ihmisiä, joilla on heikko toimijuus, ettei heidän tilanteensa pahenisi (asunnottomuus, väkivalta, rikokset). ja että heidän onnistuisi lopettaa päihteiden käyttö.

Huumenuorten tukiprojektin puitteissa on hahmoteltu hanketta palvelukeskuksen saamiseksi.

1. Hanke kohdistuu 18-29 -vuotiaisiin huumausaineiden käyttäjiin. Tarkoitus on perustaa kaupungin keskustaan helposti saavutettavissa oleva matalan kynnyksen palvelukeskus, joka on auki joka päivä, mahdollisesti iltapäivätoimintatyyppisesti. Keskuksessa olisi mielenterveystyön, sosiaalitoimen, päihdetyön asiantuntijoita, myös kokemusasiantuntijoita ja vapaaehtoisia. Keskuksessa apua saivat myös käyttäjien omaiset.

2. Keskuksessa tekisivät yhteistyötä Siun sote, kaupungin ja seurakuntien erityisnuorisotyö, Ankkuri, Rise huumenuoria auttavien muiden toimijoiden kanssa, jotta hoitoketju toimisi aukottomasti. Hankkeeseen kuuluu myös erilaisten verkkopalveluiden ja somen käyttäminen huumeiden käyttäjien tueksi, juuri sellaiset alustat, joita nuoriso käyttää. Mahdollisesti hankkeeseen voisi kuulua myös liikkuva palvelu.

3. Hankkeeseen olisi mahdollista saada rahoitusta Euroopan Sosiaalirahastosta tai STEA:lta.

4. Ohjausryhmässä olisi edustajia projektissa mukana olevista tahoista.

Esitämme,

että Joensuun kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin yhdessä mm. aloitteessa mainittujen toimijoiden kanssa toimenpiteisiin huumenuorten eheän hoitoketju varmistamiseksi ja huumenuorten auttamiseksi

sekä

pyrkii löytämään aloitteessa kuvatulle palvelukeskukselle sopivan tilan.

Joensuussa 31.1.2022

Tapani Nuutinen

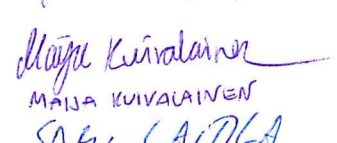

Virve Mikkonen

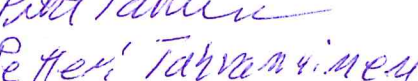

Krista Mikkonen

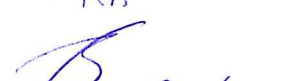

Matti Ketonen

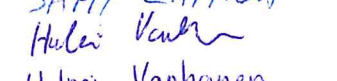

Jussi Wihonen

MIKA PIIRONEN

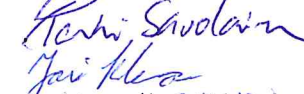

MAIJA KUIVALAINEN

Petteri Tahvanainen

Terhi Suodan

Helmi Vanhanen

TIMO VORNANEN

Jari Klu

Maryatta Pätty

Matalan kynnyksen palvelukeskuksen perustaminen Joensuun kaupunkiin 18-29 -
vuotiaille nuorille huumeidenkäyttäjille ja heidän läheisilleen sekä aukottoman hoitoket-
jun varmistaminen hoitoon hakeutuneille

Anniina Kontio

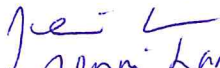
Wilma Parkkinen

Johanna Savelle

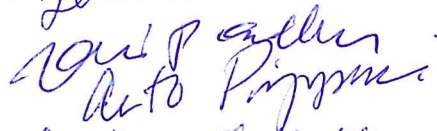
Pekka Kukkonen

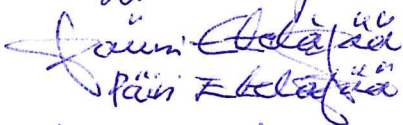
Karita Kaita

Jenni Laitanen

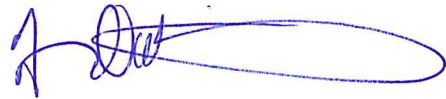
Antti Pajunen

Jouni Hakola

Helena Hummi

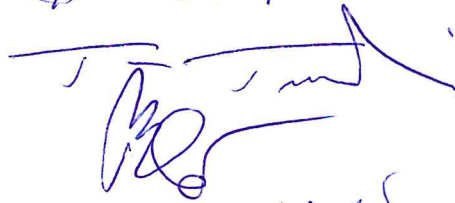

Jere Nuutinen

Ari Tiainen

Hannes Rossi

Heikki Hämäläinen

Matti Ranta

Joakim Korhonen